

જીવન વીમો શા માટે તમારા નાણાકીય આયોજનનું પ્રથમ પગલું હોવું જોઈએ?

જ્યા રે આપણે 'નાણાકીય આયોજન' વિશે વિચારીએ છીએ, ત્યારે આપણું મન સામાન્ય રીતે ઉનેજક બાબતો તરફ દોડી જાય છે. આપણે સ્ટોક માર્કેટમાં રોકાણ કરવા, સપનાનું ઘર ખરીદવા, મ્યુચ્યુઅલ ફંડ પોર્ટફોલિયો બનાવવા અથવા વેબની નિવૃત્તિ માટે બચત કરવાની કલ્પના કરીએ છીએ. નાણાકીય આયોજન માત્ર સંપત્તિ બનાવવા માટે જ નથી; તે તમારા પર નિર્ભર લોકોના રક્ષણ વિશે પણ છે.

જરા વિચારો: તમે તમારા પરિવારને આરામદાયક જીવન આપવા માટે દરરોજ સખત મહેનત કરો છો - EMI ચૂકવવા, બાળકોના શિક્ષણ માટે ભંડોળ આપવું, નિવૃત્તિ માટે આયોજન કરવું. પરંતુ શું તમે વિચાર્યું છે - જો તમે આસપાસ ન હોવ તો તમારા પરિવારનું શું થશે? આ કોઈ ડરામણો વિચાર નથી, પણ વ્યવહારિક છે. અને આનો જવાબ એક સરળ નાણાકીય સાધનમાં રહેલો છે - જીવન વીમો. મ્યુચ્યુઅલ ફંડ, સ્ટોક અથવા રિયલ એસ્ટેટમાં રોકાણ કરવાનું શરૂ કરો તે પહેલાં, જીવન વીમો તમારો પ્રથમ નાણાકીય નિર્ણય હોવો જોઈએ.

તમે ત્યાં ન હોવ તો પણ તમારા પરિવારની જીવનશૈલી કોઈ પણ નાણાકીય સમસ્યા વિના ચાલુ રહે. આવકની ફેરબદલી: તમારા પરિવારના જીવનને પાટા પર રાખવું જીવન વીમાનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્ય આવકની ફેરબદલી છે. ધારો કે તમે દર મહિને રૂ. 1,00,000 (વર્ષે 12 લાખ) કમાઓ છો. તમારા પરિવારને ભાડું, હોમ લોન EMI, શાળાની ફી અને તબીબી ખર્ચ માટે આ આવકની જરૂર છે. જો તમને કંઈક થાય, તો આ આવક બંધ થઈ જાય છે. પરંતુ જો તમારી પાસે 2 કરોડનું ટર્મ ઈન્સ્યોરન્સ કવર હોય, તો તમારા પરિવારને એકસાથે મોટી રકમ મળે છે જેનો ઉપયોગ આવનારા ઘણા વર્ષો સુધી માસિક આવકની પૂર્તિ માટે કરી શકાય છે.

તમારા પરિવારના નાણાકીય લક્ષ્યોને સુરક્ષિત કરવા દરેક પરિવારના સપના અને લક્ષ્યો હોય છે, જેમ કે: બાળકોનું ઉચ્ચ શિક્ષણ, લગ્ન ખર્ચ, ઘર ખરીદવું અને જીવનસાથી માટે નિવૃત્તિની સુરક્ષા. જીવન વીમો એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે તમારા પર નિર્ભર લોકો તેમના સપના સાકાર કરી શકે, ભલે તમે તેને પૂર્ણ કરવા માટે શારીરિક રીતે હાજર ન હોવ. તમારી જવાબદારીઓ (દિવું) આવરી લેો આજે, મોટાભાગના મધ્યમ વર્ગના પરિવારો ઓછામાં ઓછી એક મોટી લોન સાથે જીવે છે. આ એવી જવાબદારીઓ છે જે તમારા મૃત્યુ પછી સમાપ્ત થતી નથી. જો તમારી પાસે 40 લાખની હોમ લોન બાકી

તમામ લોનનો સમાવેશ થવો જોઈએ. આદર્શ જીવન વીમા કવચ: કેટલું પૂરતું છે? એક વ્યાપકપણે ઉપયોગમાં લેવાતું સૂત્ર છે: આદર્શ જીવન કવચ = (વાર્ષિક આવક x 15 થી 20 ગણી) + કુલ બાકી લોન + ભવિષ્યના લક્ષ્યો માટેનું ભંડોળ. ઉદાહરણ તરીકે, જો વાર્ષિક આવક 12 લાખ હોય, બાકી હોમ લોન 35 લાખ હોય અને શિક્ષણ ભંડોળ 20 લાખ હોય, તો આશરે 2.95 કરોડનું કવચ હોવું જોઈએ. જીવન વીમો વહેલો ખરીદવો શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે? નાની ઉંમરે વીમો લેવાના ફાયદા:

વેલ્થ ક્રિએશન
N J ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટેટ પ્રા. લિ.
ઓછું પ્રીમિયમ: તમે જેટલા યુવાન અને સ્વસ્થ હશો, પ્રીમિયમ તેટલું ઓછું હશે. સરળ મંજૂરી: યુવાન લોકો માટે તબીબી જરૂરિયાતો અને પોલિસી રિજેક્શનની શક્યતા ઓછી હોય છે. નમૂનારૂપ પ્રીમિયમ: 30 વર્ષની વયના વ્યક્તિ માટે રૂ. 1 કરોડનું કવચ વર્ષે રૂ. 10,000 થી 14,000 માં મળી શકે છે. જો આ જ કવચ 40 વર્ષની ઉંમરે લેવામાં આવે, તો તેનો ખર્ચ વર્ષે રૂ. 20,000-રૂ. 30,000 થઈ શકે છે.

નવો આવકવેરા કાયદો 2026 : 1 એપ્રિલથી નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ ક્ષાત અને મુક્તિ ઉમેરાઈ

ભા રત સરકારે 1 એપ્રિલથી શરૂ થતા નવા નાણાકીય વર્ષ પહેલા આવકવેરા નિયમો, 2026 ને અધિકૃત કર્યા છે, અને તેમને સત્તાવાર ગોટ્ટેટમાં પ્રકાશિત કર્યા છે. આ સૂચના આવકવેરા અધિનિયમ, 2025 ને અમલમાં લાવવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પ્રક્રિયાગત પગલું છે, જે અગાઉના કાયદા હેઠળ લાંબા સમયથી ચાલતા કરવેરા માળખાને બદલે છે. પગારદાર કર્મચારીઓ જે 1 એપ્રિલ, 2026 થી નવી કર વ્યવસ્થા પસંદ કરે છે, તેમને ઉચ્ચ મૂળભૂત મુક્તિ મર્યાદા મળે છે પરંતુ HRA, 80C અને 80D જેવી

નથી, અને આ નવા કર શાસન હેઠળના લોકો માટે લાગુ પડે છે. "આ મહિનામાં 22 કાર્યકારી દિવસોના આધારે દિવસમાં એક ભોજન માટે 4400 અથવા દિવસમાં બે (ભોજન માટે 8800 થશે)," ડેલોઈટ ઇન્ડિયાના ભાગીદાર સુરેશકુમાર એસએ જણાવ્યું હતું. કર્મચારીની માલિકીની પરંતુ સત્તાવાર અને વ્યક્તિગત હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતી કાર: ૧.૬ લિટર સુધીની એલ્કોલ ક્ષમતા: નોકરીદાતા દ્વારા કરવામાં આવતો વાસ્તવિક ખર્ચ મહિને રૂ. ૫,૦૦૦ બાદ (વત્તા બે ડ્રાઇવર આપવામાં આવે તો દર

વાઉચર અથવા ટોકનનું મૂલ્ય, જે પણ કેસ હોય, કરવેરા વર્ષ દરમિયાન કુલ રૂ. ૧૫,૦૦૦ થી ટાચર-1 ખાતામાં નોકરીદાતા દ્વારા કરવામાં આવેલ યોગદાન કાપવામાં આવે છે. કેન્દ્ર સરકારના કર્મચારીઓ માટે આ મર્યાદા મૂળ પગારના 14 ટકા (મૂળભૂત + DA) અને અન્ય લોકો માટે 10 ટકા સુધી છે, જે તેને કર બચાવવાનો એક મહત્વપૂર્ણ માર્ગ બનાવે છે. ઉપરાંત, નવી કર વ્યવસ્થા પસંદ કરતા કર્મચારીઓ મૂળ પગારના 14 ટકા સુધી ક્ષાતનો દાવો કરી શકે છે. હોમ લોન (ભાડાપટ્ટાવાળી મિલકત) પર વ્યાજ: ભાડાપટ્ટાવાળી અથવા ડીમ્ડ ભાડાપટ્ટાવાળી મિલકત માટે હોમ લોન પર ચૂકવવામાં આવતા વ્યાજનો દાવો કલમ 24(b) હેઠળ ક્ષાત તરીકે કરી શકાય છે. જે કે, અન્ય આવક સામે નુકસાનનો

સેટ-ઓફ રૂ. 2 લાખ સુધી મર્યાદિત છે, અને કોઈપણ અનએડવન્ટેડ નુકસાન આગળ લઈ જઈ શકાતું નથી. કૌટુંબિક પેન્શન ક્ષાત (કલમ 57(ia)): કૌટુંબિક પેન્શન મેળવતી વ્યક્તિઓ 25,000 રૂપિયા અથવા પ્રાથ પેન્શનના ત્રીજા ભાગ, જે ઓછું હોય તે ક્ષાતનો દાવો કરી શકે છે. અગ્નિવીર કોર્પસ ફંડ (કલમ 80CCH): અગ્નિવિધ યોજના હેઠળ નોંધાયેલા વ્યક્તિઓ દ્વારા અગ્નિવીર કોર્પસ ફંડમાં આપવામાં આવેલ યોગદાન ક્ષાત માટે લાયક રહે છે. હિલ્ચાંગ કર્મચારીઓ માટે પરિવહન ભથ્થું: અંધ અથવા ઓથોપેડિકલ વિકલાંગ કર્મચારીઓને આપવામાં આવતા પરિવહન ભથ્થા કરમુક્ત રહેશે. સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ વળતર (કલમ 10(10C)): સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ અથવા અલગ થવા પર પ્રાપ્ત થતી રકમ નિર્ધારિત મર્યાદા સુધી મુક્ત છે. ચેર્યુઇટી (કલમ 10(10)): કર્મચારીઓને મળતી લાયક ચેર્યુઇટી ચોક્કસ મર્યાદામાં કરમુક્ત રહે છે. લીવ એન્ડેશમેન્ટ (કલમ 10(10AA)): નિવૃત્તિ અથવા નિવૃત્તિ સમયે મળેલી લીવ એન્ડેશમેન્ટ એક નિર્ધારિત મર્યાદા સુધી મુક્ત છે.

મીડલ ઈસ્ટ યુદ્ધ નહીં પણ કુડના ભાવો વૈશ્વિક શેરબજારોને રડાવશે

અ ત્યાર સુધી ઈરાન-ઈઝરાયેલ અને અમેરિકા યુદ્ધની વૈશ્વિક રોકાણકારોને ચિંતા હતી, પણ આ યુદ્ધની ભયાનકતા ઓછી થઈ છે, પણ તેના કરતા વધુ ગંભીર સમસ્યા કુડ ઓઈલની થઈ રહી છે. ઈરાનના હોર્મુઝ સ્ટ્રીટ બંધ કરી દેવાના પગલે કુડ ઓઈલની અવનજવનને અટકી પડી છે, જેનાથી કુડ ઓઈલના ભાવો આસમાને પહોંચી રહ્યા છે, બીજા તરફ, યુદ્ધમાં હજુય કોઈ સમાધાન માટે રાજ થઈ રહ્યું નથી અને એકબીજા પર હુમલાઓ ચાલુ રાખી રહ્યા છે, જેમાં રિફાઈનરીઓ પણ ટાર્ગેટ બનાવવામાં આવી રહી છે, જેથી મીડલ ઈસ્ટમાં મોટા ભાગની રિફાઈનરીઓ શટડાઉન કરવાની ફરજ પડી છે. જેની અસર કુડ

હાલમાં દરેક મોરચે ઈરાન બાથ ભીડી રહ્યું છે અને તેનો જવાબ આપી રહ્યો છે, તેનાથી અમેરિકા લાલચુમ થઈ ગયું છે અને હારેલો જુગારી બમણુ રમે તેમ ટમ્પનો અહમને ઠેસ પહોંચી ગઈ છે, તે હવે ઈરાનને પાયમાલ કરીને ઝંપશે તેવું લાગી રહ્યું છે. આ સમયગાળામાં વૈશ્વિક મહામંદીમાં પણ ગરકાવ થઈ જાય તો નવાઈ નહીં. આ પરિસ્થિતિમાં સૌથી વધુ અસર

સ્ટ્રેટ ખોલવાના નામે નવું સંગઠન તૈયાર કરી રહ્યા છે. યુકેન સંદર્ભમાં અમેરિકાની ભૂમિકા જોતાં રશિયા પણ બદલો લેવાની તૈયારી કરી રહ્યો છે, જેથી આવનારા દિવસોમાં સ્થિતિ વધુ વડરે તેવી ભીતિ સેવાઈ રહી છે. ભારતીય શેરબજારમાં મોટા ભાગના બ્લ્યૂચીપ શેરો ટોચથી 50 ટકા નીચે ટ્રેડ કરી રહ્યા હોવાથી રોકાણકારો લલચાઈ રહ્યા છે, પરંતુ અત્યારે પરિસ્થિતિ અનિશ્ચિત છે, હજુય મીડ એપ્રિલ સુધી કોઈ સ્થિતિ કલીયર દેખાતી નથી, ત્યાં સુધી બજારમાં વધક થઈ શકે છે, પણ હાલની સ્થિતિ યથાવત રહે અને કુડ ઓઈલના ભાવ 100 ડોલર પ્રતિ બેલ્લથી ઉપર રહેશે તો વધકે નરમ વલણ ચાલુ રહેશે. નિફ્ટી 22000 પોઈન્ટની સપાટી તોડી શકે છે, આ દરમિયાન યુદ્ધ વિરામ અથવાલો આવે તો નિફ્ટી 23000 પોઈન્ટની

પહેલી એપ્રિલ, 2026થી નવી કર વ્યવસ્થા પસંદ કરનારા પગારદાર કર્મચારીઓને ભોજન અને કાર જેવા બિન-રોકડ લાભો પર કર લાભ મળશે

મોટાભાગની ક્ષાત છોડી દે છે (ફક્ત વૃત્તી વ્યવસ્થામાં ઉપલબ્ધ છે). બેંક, ભાડા-મુક્ત રહેઠાણ અને નોકરીદાતા વાહનો જેવા બિન-રોકડ લાભો માટે સરળ પરિસ્થિતિ મૂલ્યાંકન ઉપલબ્ધ છે. નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ હજુ પણ ઉપલબ્ધ મુખ્ય ક્ષાત અને મુક્તિઓ પર એક નજર કરીએ. ભોજન: પ્રતિ ભોજન 200 સુધીના ભોજન વાઉચર કલ્પાસ

મહિને રૂ. 3,000) ૧.૬ લિટરથી વધુ એલ્કોલ ક્ષમતા: નોકરીદાતા દ્વારા કરવામાં આવતો વાસ્તવિક ખર્ચ મહિને રૂ. ૭,૦૦૦ બાદ (વત્તા બે ડ્રાઇવર આપવામાં આવે તો દર મહિને રૂ. 3,૦૦૦) ભેટ: ઔપચારિક પ્રસંગો પર અથવા અન્યથા રૂ. ૧૫,૦૦૦ સુધીની કોઈપણ ભેટ કરપાત્ર નથી. બંને શાસન હેઠળ. લાભોનું મૂલ્ય શૂન્ય છે. "જો આવી ભેટ,

ટેક્સ બમ

ઓછું હોય તો તે શૂન્ય રહેશે." આગઉ, આ રૂ. ૫૦૦૦ હતું, "કુમારે જણાવ્યું હતું. સ્ટાન્ડર્ડ ડિસ્ક્લેમ: પગારદાર વ્યક્તિઓ અને પેન્શનરો તેમની આવકમાંથી રૂ. ૭૫,૦૦૦ ની ફ્લેટ ડિસ્ક્લેમનો દાવો કરી શકે છે, જે કરપાત્ર પગારમાં સીધો ઘટાડો ઓફર કરે છે. NPS માં નોકરીદાતાનું યોગદાન (કલમ 80CCD(2)): કર્મચારીના રાષ્ટ્રીય પેન્શન સિસ્ટમ (NPS)

ટાચર-1 ખાતામાં નોકરીદાતા દ્વારા કરવામાં આવેલ યોગદાન કાપવામાં આવે છે. કેન્દ્ર સરકારના કર્મચારીઓ માટે આ મર્યાદા મૂળ પગારના 14 ટકા (મૂળભૂત + DA) અને અન્ય લોકો માટે 10 ટકા સુધી છે, જે તેને કર બચાવવાનો એક મહત્વપૂર્ણ માર્ગ બનાવે છે. ઉપરાંત, નવી કર વ્યવસ્થા પસંદ કરતા કર્મચારીઓ મૂળ પગારના 14 ટકા સુધી ક્ષાતનો દાવો કરી શકે છે. હોમ લોન (ભાડાપટ્ટાવાળી મિલકત) પર વ્યાજ: ભાડાપટ્ટાવાળી અથવા ડીમ્ડ ભાડાપટ્ટાવાળી મિલકત માટે હોમ લોન પર ચૂકવવામાં આવતા વ્યાજનો દાવો કલમ 24(b) હેઠળ ક્ષાત તરીકે કરી શકાય છે. જે કે, અન્ય આવક સામે નુકસાનનો

કુડના ઉંચા ભાવોથી વૈશ્વિક અર્થતંત્ર મંદીમાં ગરકાવ થવાની ભીતિ: મોંઘવારી દર ઉછળી જશે, અમેરિકા-ઈઝરાયેલ-ઈરાનના હુમલાઓ ચાલુ રહેશે, જે વૈશ્વિક બજારોને વધુ હચમચાવશે

ઓઈલની કિંમતો પર પડી રહી છે. ઈરાન સાથે યુદ્ધમાં કોઈ નમતુ જોખવા તૈયાર નથી અને સમાધાન માટેનો રસ્તો પણ મળી રહ્યો નથી, તેવા સંજોગોમાં આવનારા દિવસોમાં હજુય યુદ્ધ વિરામની સંભાવના દેખાતી વળી. જેથી ઈરાનને સંપૂર્ણ તબાહી મચાવી ન દેવાય ત્યાં સુધી અમેરિકા કે ઈઝરાયેલ શાંતિથી બેસે તેવું લાગતું નથી.

શેરબજારો ઉપર જોવા મળી છે. ભારતીય સહિત વૈશ્વિક શેરબજારોના સેન્ટિમેન્ટ એક્કમ નબળા પડી ગયા છે. યુદ્ધની અસરથી વૈશ્વિક અર્થતંત્ર મંદીમાં સરકી જાય તેવી સ્થિતિ દેખાતા શેરબજારો વધુ તૂટે તેવી સંભાવના દેખાઈ રહી છે. ઈરાનના મુદ્દે વિશ્વાનું દેશો વચ્ચે સંગઠન તૃપ્તવા સંકેત આપી રહ્યા છે, જેમાં ક્રિટન 35 દેશો સાથે શિખર બેઠક યોજીને હોર્મુઝ

માર્કેટ વોચ

ઉપર ચાલી શકે છે, જેની સંભાવના હાલના તબક્કે ઓછી દેખાય છે. કંપનીઓના ક્વાર્ટરલી પરિણામોની મોસમ શરૂ થશે, પણ એવું અનુમાન કરવામાં આવી રહ્યું છે કે, આ ક્વાર્ટરમાં મોટાભાગની કંપનીઓના પરિણામો અપેક્ષાથી ઓછા રહેવાની સંભાવના છે, જેથી આ મોરચે પણ શેરબજારના સેન્ટિમેન્ટમાં સુધારો રહે તેવું દેખાતું નથી. આગામી 9મીથી આઈટી અગ્રણી ટીસીએસથી પરિણામોની મોસમ શરૂ થશે.

ભારત-કેનેડા વ્યાપક આર્થિક ભાગીદારી કરાર દ્વિપક્ષી વેપાર માટે નિર્ણાયક બનશે

ભા રત અને કેનેડાએ આજે નવી દિલ્હીમાં વ્યાપક આર્થિક ભાગીદારી કરાર (CEPA) માટે વાટાઘાટો શરૂ કરી અને તેને ટૂંક સમયમાં અંતિમ સ્વરૂપ આપવાનો નિર્ણય લીધો. ભારત-કેનેડા વ્યાપક આર્થિક ભાગીદારી કરાર (CEPA) માટે સંદર્ભ શરતો (ToR) પર 2 માર્ચ 2026 ના રોજ વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રી પિયુષ ગોયલ અને કેનેડાના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર મંત્રી મનિન્દર સિંઘ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા અને નવી દિલ્હીના હૈદરાબાદ હાઉસ ખાતે પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદી અને કેનેડાના પ્રધાનમંત્રી માર્ક કાર્નોની હાજરીમાં આદાન-પ્રદાન કરવામાં આવ્યું હતું. દ્વિપક્ષીય વેપારનું લક્ષ્ય 2030 સુધીમાં US\$50 બિલિયન સુધી પહોંચવાનું છે. પ્રાથમિકતા આર્થિક સહયોગની સંપૂર્ણ સંભાવનાને ખુલ્લી પાડવાની છે જેના માટે ભારત અને કેનેડાએ ટૂંક સમયમાં વ્યાપક આર્થિક ભાગીદારી કરાર (CEPA) ને અંતિમ સ્વરૂપ આપવાનો નિર્ણય લીધો છે. પ્રધાનમંત્રી કાર્નેએ કહ્યું કે તે નવી મહત્વાકાંક્ષા, ધ્યાન અને દૂરદેશી સાથે મૂલ્યવાન ભાગીદારીનું વિસ્તરણ છે - ભવિષ્ય માટે પોતાનો માર્ગ નક્કી કરતા બે આત્મવિશ્વાસુ દેશો વચ્ચેની ભાગીદારી.

અને પરસ્પર ફાયદાકારક ઓક્ટોબર 2025 માં કેનેડાના વ્યાપક આર્થિક અને ભાગીદારી કનાનાસ્કિસમાં G7 બેઠક

છે અને PPP પર GDP ની દ્રષ્ટિએ US\$ 2.34 ટ્રિલિયનનું બજાર છે. ભારત-કેનેડા CEPA નાણાકીય વર્ષ 2024-25 માં દ્વિપક્ષીય વેપાર 8.66 બિલિયન ડોલર (નિકાસ: USD 4.22 બિલિયન; આયાત: USD 4.44 બિલિયન) ને અનલોક અને વિસ્તૃત કરવાની નોંધપાત્ર સંભાવના ધરાવે છે. ભારતથી કેનેડામાં થતી મુખ્ય નિકાસમાં દવાઓ અને ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, લોખંડ અને સ્ટીલ, સીફ્ટ, સુતરાઉ વસ્ત્રો, ઇલેક્ટ્રોનિક સામાન અને રસાયણોનો સમાવેશ થાય છે. કેનેડાથી થતી મુખ્ય આયાતમાં કઠોળ, પોતા અને અર્ધ કિંમતી પથ્થરો, કોલસો, ખાતર, કાગળ અને પેટ્રોલિયમ ફૂડનો સમાવેશ થાય છે. કેનેડામાં ભારતની સેવાઓની નિકાસના મુખ્ય ક્ષેત્રોમાં ટેલિકોમ્યુનિકેશન, કમ્પ્યુટર અને માહિતી સેવાઓ અને અન્ય વ્યવસાયિક સેવાઓનો સમાવેશ થાય છે.

વર્ષ 2025-26 માટે ભારતના મુક્ત વ્યાપાર કરારો

છેલ્લા એક દાયકામાં, ભારત નિર્ણાયક અને આત્મવિશ્વાસપૂર્ણ બનીને ઉભરી આવ્યું છે: વૈશ્વિક વેપારના નકશાને ફરીથી દોરતા અને પુનઃવ્યાખ્યાયિત કરતા તથા મુક્ત વ્યાપાર કરારો (FTAs) ની આધુનિક, ભવિષ્ય-સંજ્ઞ, નવી પેઢીનું નિર્માણ કરી રહ્યું છે. ભારતે છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં મુક્ત વ્યાપાર કરારોનું તેનું નેટવર્ક સતત વિસ્તૃત કર્યું છે, જે 38 દેશોમાં ફેલાયેલા નવ FTAs સુધી પહોંચ્યું છે. 2021 માં ભારત-મોરેશિયસથી શરૂ કરીને, મે 2022 માં ભારત-UAE કોમ્પ્રીહેન્સિવ ઇકોનોમિક પાર્ટનરશિપ એગ્રીમેન્ટ (CEPA) આવ્યું. ભારત-ઓસ્ટ્રેલિયા ઇકોનોમિક એન્ડ ટ્રેડ એગ્રીમેન્ટ ડિસેમ્બર 2022 માં અમલમાં આવ્યું. ત્યારબાદ ભારતે 10 માર્ચ 2024 ના રોજ EFTA TEPA પર હસ્તાક્ષર કર્યા, જે 1 ઓક્ટોબર 2025 ના રોજ અમલમાં આવ્યું. ભારત-UK CETA પર જુલાઈ 2025 માં અને ભારત-ઓમાન CEPA પર ડિસેમ્બર 2025 માં હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા. ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ FTA

ની જાહેરાત 22 ડિસેમ્બર 2025 ના રોજ કરવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ 27 જાન્યુઆરી 2026 ના રોજ ભારત-EU FTA આવ્યું. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ સાથે, અમે 7 ઈફ્યુઆરી 2026 ના રોજ એક વચગાળાના કરાર માટેનું માળખું આપ્યું છે અને અમારા વૈશ્વિક વેપારના પદવિહાને મજબૂત બનાવ્યું છે. દરેક કરાર અનન્ય રહ્યો છે અને તે એક માન્યતા છે: આપણા બજારના નેતૃત્વ હેઠળના આર્થિક સંભાવનાઓની અને 1.4 અબજ ભારતીયોની ક્ષમતાઓમાં રહેલા વિશ્વાસની. આ કરારો એવા ખેડૂતો માટે છે જેમના ઉત્પાદનોને હવે વિકસિત વિશ્વામાં પ્રવેશ મળ્યો છે. તે ઉદ્યોગસાહસિકો માટે છે, મહિલાઓના નેતૃત્વ હેઠળના MSMEs જેઓ વરગો, ચામડું અને હસ્તકલાની નવી સ્પર્ધાત્મકતા સાથે નિકાસ કરે છે. તે પ્રતિભા માટે છે - યુવા ભારતીયો, આપણા વિદ્યાર્થીઓ, IT વ્યાવસાયિકો, રોબોટિક્સ, યોગ પ્રશિક્ષકો જેમની પાસે હવે કામ કરવા, અભ્યાસ કરવા અને પોસ્ટ-

સ્ટડી વર્ક વિગ્ગા, ગતિશીલતા અને સામાજિક સુરક્ષા રાહત દ્વારા સમર્થિત ભવિષ્ય બનાવવા માટે પસંદગીઓ અને સ્પર્ધા ગતિશીલતાના માર્ગો છે. તે ઓર્ગેનિક ઉત્પાદનો અને AYUSH ની પરંપરાગત વેલનેસ સિસ્ટમ્સ માટે છે. તે ડિજિટલ સેવાઓ માટે છે, જે વિશ્વની AI ને પાવર આપી રહી છે. તે રોકાણોને ઉત્તેજિત કરવા માટે છે અને અમારા FTA ભાગીદારોને અમારા હિતધારકો બનાવવા માટે છે. ભારતે નિખાલસતા, સંતુલન અને આત્મનિર્ભર ભારતના આપણા રાષ્ટ્રીય અગ્રતા સાથે FTAs ની વાટાઘાટી કરી છે. તમામ સંવેદનશીલ ક્ષેત્રોના હિતો-ડેરી, કૃષિ, ખેડૂતો અને ઘરેલું ઉદ્યોગ-નું રક્ષણ કરવામાં આવ્યું છે, અને બજારમાં પ્રવેશની સુરક્ષા કરવામાં આવી છે. આ ભારત છે જે વેપારમાં પરિવર્તનના યુગની શરૂઆત કરવા અને આપણા લોકોની આકાંક્ષાઓ પૂરી કરવા માટે ટાકાતથી વાટાઘાટો કરી રહ્યું છે. ભારત 'વિકસિત ભારત @2047' તરફ આગળ વધી રહ્યું છે.

ભારત-કેનેડા CEPA નાણાકીય વર્ષ 2024-25 માં દ્વિપક્ષીય વેપાર 8.66 બિલિયન ડોલર પર પહોંચ્યો

કરાર (CEPA) પૂર્ણ કરવા માટે વાટાઘાટોને સરળ બનાવવા માટે માર્ગદર્શિકા તરીકે સેવા આપશે.

દરમિયાન તેમની દ્વિપક્ષીય બેઠક દરમિયાન નેતાના નિવેદનના અનુસંધાનમાં, બંને પક્ષોએ ભારત-

આ વાટાઘાટોમાં માલ, સેવાઓ અને અન્ય પરસ્પર સંમત નીતિ ક્ષેત્રોમાં વેપાર આવરી લેવામાં આવશે. કેનેડા 41.65 બિલિયન લોકો (2025) નું બજાર રજૂ કરે